

af Tinget. Jeg vilde knap have troet, at danske Venstremænd kunde staa paa det Standpunkt at ville etablere en saadan Tvangsendretning. Nej, vi komme ikke til Samarbejde paa de Vilkaar. Jeg er en Modstander af en Betalingsskole indenfor Folkeskolens Rammer, men jeg er i endnu langt højere Grad en Modstander af en Tvangsskole i den Forstand, at alle skulle tvinges til at sende deres Børn i den. Det vilde være en Tvang, større end nogen Fjende i et erobret Land endnu i den nyere Tid har vist mod et undervunget Folk. En saadan Ordning vilde for mig være en Bortsjakring af de mest værdifulde personlige Rettigheder.

H. Nielsen: Jeg har med Glæde fulgt den Diskussion, der er ført mellem den højtærede Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet og det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) angaaende Tilskuddet til de kommunale Mellemskoler i de Byer, der ere opførte paa Finansloven. Naar det ærede Medlem har omtalt disse Tilskud er det jo ikke, fordi han har noget imod, at disse Tilskud ydes. Tværtimod, han ønsker vist netop, at Skolerne bør have disse Tilskud. Naar han omtalte det, er det, fordi han mener, at der vil være adskillige andre Byer, der i lige saa høj Grad kunde trænge til et saadant Tilskud og fortjente at faa det. Den højtærede Minister har da heller ikke udtalt sig imod denne Opfattelse, men Ministeren gjorde gældende, at man ikke ved denne Lejlighed kunde opføre flere Byer, som skulde have Tilskud til deres kommunale Mellemskole. Skulde man det, maatte man hellere gaa over til en særlig Lov, der omhandlede Tilskud i Almindelighed til den kommunale Mellemskole. Den Tanke, Ministeren her udtalte, synes jeg er udmærket, og en saadan Lov vilde sikkert blive hilst med meget stor Glæde omkring i vore Købstæder. Sagen er nemlig den, at Skattebyrden vokser Aar for Aar i Købstæderne, og Raabet om Sparsommelighed lyder lige saa kraftigt som her i Rigsdagen. Men det er vanskeligt for os at finde de Poster, hvor vi kunne spare. De Poster, der i særlig Grad tyngte haardt paa Budgettet i Byerne, ere Fattigunderstøttelse og Alderdomsunderstøttelse. Paa dem kunne vi jo ikke godt spare. Vi kunne ikke godt byde dem, der faa Fattigunderstøttelse, eller de alderdomsunderstøttede mindre end det, de faa. Med Hensyn til Skoleundervisning-

gen, der er den største Post paa vore Budgetter, er det heller ikke muligt at komme længere ned der. De Kommuner, der ikke have taget i Betænkning at bringe betydelige Ofre, for at Skolevæsenet kan blive saa fyldigt og godt som muligt, faa ganske naturligt som Følge deraf stadig stigende Udgifter paa dette Omraade. For Roskilde Bys Vedkommende er Udgiften til Skolevæsenet for Tiden 80,000 Kr. aarlig. Vi have, forinden vi fik Lønningslovene, lønnet vore Lærere efter den højeste Skala, fordi vi gerne ønskede at drage de bedst mulige Kræfter til Kommunen, og ved Lønningsloven fik vi en yderligere Udgift paa ca. 8,000 Kr.

Som sagt, disse Udgifter tyngte meget haardt paa Budgettet, og det vilde derfor sikkert blive hilst med Glæde, om der kunde være Tale om en Lov med et betydeligt Tilskud til den kommunale Mellemskole. Jeg synes, en saadan Lov vilde være overordentlig vel motiveret. Det gaar vist mere og mere ind i den almindelige Befolknings Bevidsthed, at Skoleundervisning bør være en Statsopgave, at det maa være Samfundets Pligt at give alle dets Børn Adgang til et vist Maal af Undervisning, og den Tid kommer vel en Gang, da Staten tager sig helt og holdent af Skoleundervisningen. Men indtil dette kan ske, vilde et Tilskud til samtlige Bykommuner til deres Mellemskoler sikkert være overordentlig velkomment, og jeg skulde meget ønske, at Ministeren kunde finde sig foranlediget til at tage dette under nærmere og velvillig Overvejelse. Men desværre fortsatte den højtærede Minister saaledes: Det gaar ikke, at vi allerede spekulere paa det, thi Staten har allerede gennem Lærerlønningsloven og paa anden Maade ydet et saa betydeligt Tilskud til Skoleundervisningen, at det neppe gaar an at spekulere paa, at den skal yde mere. Det er jo rigtigt, at Staten har faaet en Merudgift paa Grund af disse Foranstaltninger, men Kommunen har jo faaet en endnu større Merudgift, som tynger overordentlig haardt, og som sagt, det er betydeligt vanskeligere for os i Bykommunerne at finde Poster, hvor man kan spare, end det er at finde saadanne Poster paa Statens Budget. Jeg vil derfor meget henstille til den højtærede Minister, naar han mener, at ikke flere Byer kunne faa Statstilskud paa Finansloven til deres Mellemskoler, om det da ikke kunde tages under Overvejelse, saa snart ske kan, at forelægge et Lovforslag, der gaar ud paa at yde et betydeligt Tilskud